REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĪ de ANUNȚURĪ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 225. | Brașov, Sâmbătă 12 (25) Octomvrie. | 1902.

Frământările în Austria.

De-odată cu deschiderea parlamentului s'au început și frământările de tot felul în Austria. Șeful guvernului, Koerber, s'a dovedit până acum a fi dibaciŭ echilibrist. Décă și de aci încolo își va păstra acest renume, nu se póte sci. Trăgênd consecințele firescĭ din cele ce se petrec la începutul acestei sesiunĭ a „Reichsrath“-ului, am trebui sĕ dicem, că Dr Koerber are fórte puține șause de a-o duce mai departe cu vechia sa artă echilibristă.

Deputații cehĭ din cameră se pórtă până acuma așa, încât se póte dice, că întroduc cu încetul obstrucțiunea. In fie-care di ei vin cu nouĕ propunerĭ de urgență, carĭ, după regulamentul camerei, trebuesc desbătute imediat, înaintea ordinei dilei. Prin tactica acésta se împiedecă parlamentul de a resolva obiectele puse la ordinea dilei.

Preste acésta Cehii au declarat în mod ostentativ, că de aicĭ încolo se vor abține dela orĭ-ce comunicare personală cu ministru-președinte Koerber. De altă parte și guvernul a sistat deocamdată, orĭ ce negocierĭ cu deputații cehĭ. La rîndul lor deputații germanĭ din cameră se arată indiferențĭ față cu tactica observată de Cehĭ. Numai Polonii sunt mai îngrijațĭ de mersul lucrurilor. De aceea ei stărue, ca Cehii sĕ mai slăbéscă cu propunerile lor de urgență și sĕ lase a se face prima cetire a budgetului, cu care sĕ se împreune apoi desbaterea asupra declarațiunei din prima ședință a ministrului-președinte. Cehii însĕ n'au dat până acuma nicĭ un semn că ar voi sĕ țină sémă de sfatul polon. Totuşĭ se crede, că ei n'au de gând sĕ împiedece cu orĭ-ce preț ca în sesiunea de tómnă a parlamentului sĕ se desbată proiectele relative la legea de pressă, la contingentul recruților și la budget.

Cât de nesigură este situațiunea parlamentară, resultă și din faptul, că Cehii au început sĕ facă deja pregătirĭ serióse pentru casul, când „Reichsrath“-ul ar fi disolvat. precum și din faptul, că aristocrații conservativĭ boemĭ au început sĕ facă propagandă pentru o strînsă apropiere între Cehĭ și Polonĭ, cu scop de a esercita în unire o influință mai mare asupra politicei austriace.

Intr'aceea a și început sĕ s'accentueze din nou marea încordare dintre elementul german și slav, petrecêndu-se alaltăerĭ în cameră unul din scandalele, despre carĭ se dusese vestea pe timpul celei mai pronunțate obstrucțiunĭ. Se înțelege că aranjatorii scandalului au fost estremii de amêndouĕ părțile. Inceputul însĕ l'au făcut de astă-dată pangermanii, carĭ în frunte cu Schönerer au demonstrat contra unui deputat ceh, care 'și ceruse cuvêntul, spre a face o rectificare în limba lui cehică. Estremiĭ germanĭ au început sĕ strige, că nu înțelege nimenĭ cehesce și pretindeau dela președinte sĕ retragă cuvêntul deputatului ceh. Ca de obiceiŭ conflictul a degenerat în injuriĭ. Au ridicat pumnii unii în contra altora și în mijlocul unui sgomot infernal era p'aci sĕ se încaere serios.

Scenele turbulente de felul acesta sunt simptomatice pentru lupta ce de fapt se pórtă în Austria între germanism și slavism și care a isbucnit acum cu nouĕ puterĭ în parlament.

E învederat că situațiunea cu nimic nu s'a îmbunătățit și că Dr. Koerber trebue sĕ se întrebe din nou cu îngrijire décă e posibil s'ajungă cu acest parlament la vr'un resultat. După cum stau lucrurile pentru moment, lui Koerber nu-i rĕmâne alta de cât a se gândi séu la disolvarea parlamentului, care anevoie va aduce cu sine o schimbare, séu la punerea din nou în pracsă a faimosolui § 14.

Se nasce acum întrebarea, décă tactica Cehilor le va ajuta acestora sĕ-șĭ stórcă postulatele naționale, orĭ nu? In privința acésta e interesant cum o voce admoniéză pe Cehĭ, în „Journal de St. Petersburg“, sĕ nu facă pașĭ nechibsuițĭ. Acésta fóie e de părere, că décă Cehii vor refusa de a sta de vorbă asupra propunerilor lui Koerber relativ la limbile oficiale din Boemia și Moravia, proiectul totușĭ va fi votat de Reichsrath. Dice, că ministeriul austriac va dispune de-o majoritate suficientă spre a regula cestiunea în cameră și va decide érășĭ puterea centrală. Cehii numai șieșĭ vor avé sĕ-șĭ mulțumescă décă cestiunea limbelor va fi resolvată fără a se ține sémă de ei.

Acésta voce a fóiei rusescĭ pare a le dice Cehilor sĕ nu risce prea mult, pare a le aduce aminte de proverbul „ce e 'n mână, nu-i minciună“. Dér póte sĕ fie și numai o apucătură diplomatică, vrênd sĕ s'arate printr'asta, că Rușii nu sumuță pe Slavii din Austria în contra germanismului.

Budgetul pe 1903.

Ministrul de finanțe *Lukács* a vorbit douĕ óre întregĭ, făcênd exposeul financiar și presentând budgetul pe 1903. *Cheltuelile* totale sunt luate în budgetul pe anul viitor cu suma de *1.090.936,474* coróne. *Incassările* (venitele) sunt fixate în suma de *1.090.462,670 cor.* Rĕmâne așa-dér un *escedent* de 473,804 coróne. Acesta, firesce, este numai un calcul pe hârtie, căcĭ care ministru ar fi atât de nebun sĕ arate deficit, când póte evita așa ceva. Ĕtă cum s'ar clasifica budgetul după diferitele posiții:

Cheltuelile ordinare:

Sunt preliminate cu 1.000,664.498 coróne, mai mult cu 8.426,884 coróne, decât în anul curent.

Din acéstă sporire de 8 milióne cheltuelĭ, *curții regale* îĭ revin 2 milióne (înmulțirea listei civile); ér suma rotundă de 1.800,000 cheltuelĭ ordinare, revine legilor speciale votate.

Cheltuelile ordinare *ale dietei* sunt preliminate cu 3.572,658 cor. cu 37,240 cor. mai mult, decât în anul curent.

Cheltuelile ordinare ale *afacerilor comune* fac 75.360,115 cor. cu 2.719,820 cor. mai mult.

Pensiunĭ: 21.047,462 cor., mai mult cu 453,865. cor.

Datorii de stat: 254.381,402 cor., mai puțin cu 6.608,379 cor.

Curtea de compturĭ: 335,640 cor. — *Judecătoria administrativă*: 562,064 cor. — *Presidenția ministeriului*: 1.078,498 cor. — *Ministeriul à latere*: 139,452 cor; *ministeriul croat*: 94.660 cor.

Ministeriul de interne, cheltuelĭ ordinare, 41.992,262 cor., cu 819.884 cor. mai puțin ca în anul curent. Scădĕmêntul acesta e numai aparent și e urmarea împrejurării, că în sensul legii despre administrarea banilor comitatensĭ, a scădut dotația de stat cu 1.555,424 cor.

Ministeriul de finanțe, cheltuelĭ ordinare, 179.041,043 cor. mai mult cu 1.628,932 cor.

Ministeriul de comerciŭ, cheltuelĭ ordinare, 202.392,772 cor., cu 7.699,292 cor. mai mult ca în anul curent.

Ministeriul de agricultură: 46.969,634 cor., cu 813.177 cor. mai mult.

Ministeriul de culte și instrucțiune publică: cheltuelĭ ordinare *37.342,802* cor., mai mult cu 2.461,614 ca în anul curent.

Din suma acésta 204.432 revin institutelor superióre, mai ales universității din Budapesta; 317,139 cor. pentru școlele medii; pentru învățĕmêntul popor. 1.108,311 cor.; școlele de specialitate 46,325 cor. etc. Sub titlul *ajutorărei bisericelor* s'a luat suma de *600,000* cor., din care 350,000 cor. pentru congrua preoților confesionalĭ (art. de lege 14 din 1899), ér 250,000 cor. pentru înmulțirea ajutorului dat de către stat singuraticelor confesiunĭ.

Ministeriul de justiție: 35.205.417 cor. mai puțin cu 84,106 cor.

Ministeriul de honvedĭ: 38.679,437 cor., cu 887,547 cor. mai mult.

Cheltuelĭ extraordinare.

Bosnia	153,000
Statue	103,000

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Sbuciumări de amor.

Noveletă de *Alfred de Hedenstjarna.*

Din l. suedeză, de **W. Thal.**

In multe istorii de amor de pe acest pămênt jócă rol trei persóne, dintre carĭ una, după concepțiile apusene, ar fi de prisos.

Ioan iubesce pe Margareta, dér Margareta iubesce pe Carol, și Carol nu scie singur ce vrea. Ĕtă schița celor mai multe tragedii emoționante, carĭ din vechime au ruinat în tot-déuna florile cele mai frumóse în grădina de trandafirĭ a inimei omenescĭ.

Ioan Kruse era tênĕr și avea inima curată, ceea ce îi era de mare folos, pentru-că el era ajutor de predicator, și un ajutor de predicator trebue sĕ fie un om mai bun, de cât un advocat.

El iubia pe Gerda Peters cu tótă căldura inimei sale inocente și, fiind om ubitor de adevĕr și sincer, într'un moment de îndrăznélă, i-a descoperit cum stau lucrurile.

Inima cea bună a Gerdei și grija pentru viitor nu-i permitea se rĕmână indiferentă față cu un asemenea fapt. Ea îi mulțumĭ de amabilitate și îi rĕspunse, că nu se îndrăznesce încă a se lega, căcĭ nu e încă în curat cu sentimentele ei, nu vrea însĕ sĕ-l ofenseze printr'un refus definitiv. Cel mai bun lucru ar fi sĕ se lase resolvirea în sarcina timpului, care va lămuri totul.

Când spunea aceste cuvinte, se apropiă de banca de pajiste, pe care ședeau amêndoi, așa de aprópe, în cât un tênĕr mai îndrăsneț ar fi profitat de sigur de ocasiune și ar fi sărutat'o. Dér Ioan Kruse era tênĕr și timid și ajutor de predicator și de aceea s'a mulțumit a o prinde de mânĭ și a-i declara, că va mai aștepta.

In aceeașĭ eparchie trăia un proprietar, cu numele Carol Skoubo. Acesta nu scia, ce e drept, se picteze, habar n'avea de literele grecescĭ, și nicĭ nu avea pretenția de a fi considerat de sfânt; în schimb însĕ avea o moșie întinsă, pe care nu era de cât o mică hipotecă.

In timpul de față, o fată cu minte fórte arare-orĭ dice: „El séu nicĭ unul“. Gerda Peters, de sigur nu era dintre acele fete, ci din contră dicea: Ioan Kruse séu Carol Skoubo, mai bine însĕ Carol Skoubo.

Acésta o dicea ea mai ales fiind-că proprietățile parochiale arare-orĭ sunt așa de marĭ ca moșia lui Skoubo, și afară de acésta mai au și însușirea neplăcută, că décă móre parochul, după anul prim de vĕduvie, soția fostului paroch trebue sĕ iésă din casa parochială.

In istoria acésta de amor sunt de asemenea trei persóne deosebite, va sĕ dică cu una mai mult, de cât ar trebui, cum spusesem mai sus. Ar fi fórte bine pentru omenire, décă tóte relațiile de amor între bărbat și femeie ar puté fi limitate la câte o persónă din fie-care sex. Cea de a treia, care produce numai încurcătură, și-ar puté găsi o a patra inimă. Cine scie, póte va veni și asta cu timpul.

Ca sĕ rĕmânem însĕ la stilul modern de novele: Pentru un timp óre-care urmă o liniște. Pastorul Kruse predica mai bine de cât orĭ când, își făcŭ un palton nou și căuta sĕ se arate cât se póte de amabil. Domnișóra Gerda, la rêndu sĕu, manifesta cel mai viu interes pentru economia rurală și când făcea brânză séu cotoróge (piftii, recĭ, aiturĭ) cerea în totdéuna sfatul surorei proprietarului. Nicĭ biserica nu o negligea, dér pentru mașinele de treerat cu motor se interesa din cale afară. Ea plângea de i-se rupea inima, când pastorul, la omilie, exegetisa capitolul XV din Luca, dér inima îi svîcnia de bucurie, când vedea pe Carol Skoubo în trăsura sa, la care erau înhămațĭ doi caĭ superbĭ.

In cât pentru Carol Skoubo, el era aprofundat în esperimentele cu încrucișarea rasselor de animale, glumea cu fetele, nu lăsa nicĭ-odată vr'o privire séu vr'o strîngere de mână fără rĕspuns și pentru o damă tênĕră, care scia, ce voesce, nu părea de loc invincibil. Ioan Kruse tot la cincĭ sĕptĕmânĭ întreba, décă domnișóra Gerda s'a lămurit în privința sentimentelor sale.

Nu, încă nu, inima ei încă nu se lămurise.

Este unul dintre cele mai grele lu-

Direcţ. centr. a afacer. finanţ.	12.896.000
Navigaţiune	185.000
Viticultură.	80,000
Băi	122,000
Stîrpirea insectelor	142,000
Ajutorarea bisericelor . . .	100,000
Şcolĭ secundare confesionale .	30,000

La aceste două posiţii din urmă e de notat, că suma de 130,000 s-a luat în budgetul ministeriului de culte, parte pentru ajutorarea de zidiri şcolare secundare confesionale, parte pentru *traducerea şi editarea în limba maghiară a cărţilor rituale paleo-slave*.

Tariful vamal german. Discuţiunea asupra proiectului de tarif vamal a urmat şi în şedinţa de Marţĭ a „Reichstagului“. Cancelarul imperiului, d-l de Bülow, a apĕrat într'un lung discurs proiectul de tarif vamal şi a terminat, declarând, că *guvernul nu acceptă nicĭ o propunere, care ar modifica drepturile de vamă proiectate*. Acéstă declaraţie a produs o mare mişcare printre deputaţĭ. „Reichstagul“ a respins propunerea lui Wagenheim, în privinţa dreptului de vamă asupra sĕcărei, şi a adoptat redacţiunea comisiunei vamale, prin care se fixéză o taxă vamală minimum de 5 şi jum. mărcĭ.

Regele Serbiei şi oposiţia. Diarele publică un pasagiu din discursul rostit de rege la consfătuirea politică, ce s'a ţinut Sâmbăta trecută la palatul regal. Acest pasagiu este relativ la atacurile presei oposiţioniste contra regelui.

„Sciu“, a dis regele, „că atacurĭ ascunse ale presei oposiţioniste sunt dirigiate contra persónei mele şi au un scop bine determinat, de a mĕ calomnia şi a-mĕ face odios. Aceştĭ domnĭ însĕ se înşélă. Cu ocasiunea călĕtoriei din urmă, ce am întreprins cu Regina, m'am încredinţat despre iubirea adâncă a poporului pentru mine şi regina. De altfel nu voiŭ tolera o reînoire a evenimentelor de la 1842 şi 1858“.

O voce ruséscă despre Maghiarĭ.

In organul oficial al Societăţii de binefacere slavă („Izvestia, St. Petersburgskova Blagotvoriktyelnova Obscestva“) s'a publicat de curênd un articol despre Maghiarĭ şi Ungaria. Dăm din acest articol, după traducerea lui „Budapesti Hirlap“, următórele:

Pe basa datelor statistice articolul constată decadenţa proporţională a rassei maghiare. Din raporturile armatei arată că locuitorii *maghiarĭ* ai monarchiei nu pot fi mai mulţĭ de *4.866,000* suflete.

„Dér — continuă autorul articolului — chiar décă Maghiarii n'ar forma în Ungaria 1/3 parte, ci jumĕtate din locuitorii ţĕrii, adecă nu 5, ci 7 sĕu 8 milióne suflete, şi atuncĭ ei, în împrejurările actuale, ar fi un popor fórte mic şi slab, mai mic d. es. de cât Polonii şi Românii, carĭ nu sunt capabilĭ pentru probleme de asimilare. Relativ Maghiarii sunt mai numeroşĭ de cât Slovacii, Rutenii, Sêrbii, Românii, Germanii etc., dér nu esistă nicĭ o piedică ca ugro-Slavii sĕ se unéscă pe basa unei limbĭ comune, d. e. limba rusécă, prin ceea-ce în privinţa statistică ar deveni în preponderanţă faţă cu Maghiarii. De altă parte, Maghiarii sunt fragmentele unei rasse şi nu li-se dă posibilitatea de a-se uni cu rudeniile lor, d. e. cu finlandesii; pe când celelalte popóre ale Ungariei îşĭ au fraţii lor: Românii în România, Sêrbii în Serbia, Bosnia şi Muntenegru, Slovacii în Boemia şi Moravia, Rutenii în Galiţia şi peste tot în Rusia, Germanii în Germania etc.

„Nu mai puţin strică causei Maghiarilor încordarea dintre catolicĭ şi calvinĭ Jidovimea, care a crescut în Ungaria la dimensiunĭ periculóse, a putut sĕ folosécă mai înainte stégului naţional prin slugărnicia ei, ba póte sĕ-şĭ nege chiar naţionalitatea ebraică, însĕ efectele economice şi morale ale acestor neo-maghiarĭ nu sunt numai spre ruinarea Slavilor, ci şi a Maghiarilor. Décă în astfel de împrejurărĭ bărbaţii de stat maghiarĭ declară lupta pe viéţă pe mórte în contra naţionalităţilor nemaghiare, e lucru firesc, că ei nu pot conta la resignaţia patriotică a numeroşilor lor compatrioţĭ. Şi fiind-că în lupta cu statele vecine şi cu popórele lor poporul maghiar chiar unit cu elementele nouĕ e prea slab, statul acesta se va destrăma la prima lovitură, cum s'a mai întêmplat odată — adevĕrat, că din alte cause — după desastrul din Mohaciŭ.

„Cardinalul Kolonics a dis odată către Leopold I: *Faciam Hungariam captivam, postea mendicam, deinde catholicam*! Parafrasând dicerea acésta istorică am puté dice, că pe noii Maghiarĭ sĕ-i facem renegaţĭ, apoi Maghiarĭ, dér e de temut, că la urmă vor eşi Germanĭ din ei. Politica acésta nu póte fi corectă de cât atuncĭ, când se pregătesce *pour le roi de Prusse*. Dér fiind-că Pruşii n'au înghiţit încă Polonia, Ungaria maghiară póte sĕ se bucură un timp óre-care de acéstă experimentaţie provisorică“.

Fóia maghiară, care reproduce părerile acestea, dice că autorul lor a falsificat datele statistice cu privire la recensământ, pentru-ca sĕ pótă trage conclusiunile.

Ce se petrece în Balcanĭ.

Ca rĕspuns la tóte scirile alarmante ale pressei şi comitetului bulgar din Sofia cu privire la starea de lucrurĭ din Macedonia, Pórta a trimis — dice „Cronica“ din Bucurescĭ — ambasadorilor sĕi din Europa o circulară, prin care desminte informaţiunile diarelor strĕine, ca „*Times*“ „*Politische Correspondenz*“ etc. despre masacrarea creştinilor în Macedonia. In acelaşĭ timp, ambasadorii sunt însărcinaţĭ sĕ arate pe lângă guvernele respective, că satele incendiate şi omorurile comise, sunt făptuite de bandele bulgare. Trupele n'au făcut de cât sĕ înăbuşe revolta, urmărind bandele.

Sultanul a graţiat pe toţĭ fugarii, carĭ s'au întors pe la satele lor. Trupele au primit ordin, ca sĕ procedeze cu blândeţe şi umanitate faţă de femeĭ şi copii. Restabilirea ordinei şi a linişteĭ a făcut progrese.

Chiar ambasadorul frances Constans a asigurat pe primul ministru bulgar, Daneff, că rĕscóla în Macedonia a încetat.

*

Mişcarea în Bulgaria cresce pe fiecare di. Prin tóte oraşele marĭ se ţin meetingurĭ pentru a se exprima insurgenţilor sentimente de simpatie. Un comitet de femei a lansat un apel către tóte familiile, spre a strînge ajutóre materiale pentru insurgenţĭ.

Mihailowsky, preşedintele comitetului, plécă la Paris şi Londra, unde va ţiné discursurĭ în privinţa chestiunei macedonene.

De altă parte, guvernul bulgar, ca o dovadă că vré sĕ introducă ordine şi sĕ pună capĕt crimelor, grăbesce cu judecarea procesului lui Haliŭ, ucigaşul lui Stambuloff.

*

Diarul „*Berliner Tageblatt*“ află din Constantinopole, că ambasadorii de acolo ai puterilor formuléză o notă, prin care cer Porţii reforme radicale în Macedonia, cu un guvernator creştin.

In Viena se vorbesce chiar, că în timpul ernei, puterile vor interveni sĕ facă aşa reforme, încât la primă-vară sĕ fie imposibilă orĭ-ce rĕsvrătire.

Bulgarii însĕ, dorind sĕ capete mai multe drepturĭ, agită opinia publică din Europa în favorul lor, arătând că ei sunt elementul preponderant, şi că Românii, Grecii şi Albanesii formézâ un element neînsemnat(?)

*

Cu tóte protestările Bulgarilor, Pórta nu se teme. Ea continuă sĕ aresteze pe Bulgarii bănuiţĭ, că se solidariséză şi sprijină pe ascuns pe insurgenţĭ.

Astfel „*Politische Correspondenz*“ află că la Constantinopole au fost arestaţĭ dilele trecute douĕ-decĭ de notabilĭ bulgarĭ, comercianţĭ de frunte. Acéstă arestare a pus groza în toţĭ Bulgarii cu reşedinţa în capitala Turciei.

SCIRILE DILEI.

— 11 (24) Octomvrie.

La temniţă. La 22 Octomvrie n., părintele *George Ardeleanu* a întrat în temniţa tribunalului din Sătmariu ca sĕ-şĭ facă pedépsa de 8 dile la care a fost condamnat pentru-că a oprit pe nisce femei a cânta unguresce în biserica română din Sz.-Dob (comit. Sătmar).

Alvin Cramer în închisóre. Redactorul Cramer, condamnat pentru articolul „*Adevĕratele cause ale emigrării*“ scris de altul şi reprodus în diarul „D. T. f. U.“ era închis până acuma în Timişóra, unde îi era interdis de a primi visitele colegilor sĕi din redacţie. La cererea lui de a fi transportat din temniţa umedă din Timişóra, a fost transportat alaltă-erĭ în închisórea din Seghedin, unde îşĭ va face pedépsa până la 12 Decemvrie a. c.

Un primar contra cocardei maghiare. Din Seghedin i-se scrie lui „P. L.“: Se scie, că primarul din Chichindamare Jivco *Bogdan* a fost tras în cercetare disciplinară de către vice-şpanul comitatului Torontal. Motivul acestei mesurĭ disciplinare a fost următorul: Fiică-sa Vasilca, elevă în cl. IV a şcólei civile din acel oraş, a refusat a primi cu ocasiunea aniversării centenare a lui Kossuth cocarda tricoloră maghiară, care s'a distribuit tuturor elevelor. Copila şĭ-a motivat refusul cu porunca tătâne-sĕu, care i-a spus, sĕ arunce cocarda, décă i-s'ar octroia cu sila. Elevei Vasilca Bogdan i-s'a dat o aspră dojană din partea directórei în faţa tuturor elevelor.

Succesul unui chirurg român. Membrii congresului frances de chirurgie din Paris s'au întrunit la clinica gynecologică a celebrului profesor Pozzi de la facultatea de medicină din Paris, pentru ca sĕ asiste la o operaţiune a doctorului şi chirurgului reputat român *Thoma Ionescu*. Era o operaţiune extrem de grea şi delicată, operaţiunea cancerului uterusului. D-l doctor Toma Ionescu, practică acéstă operaţiune după o nouă metodă, descoperită de d-sa, după anĭ îndelungaţĭ de studiu şi de practică şi o expusese deja în teorie la ultimul congres gynecologic din Roma. Operaţiunea a avut cel mai deplin succes, somităţile strĕine ale sciinţei medicale şi chirurgicale au felicitat călduros pe savantul român.

Şcólă superióră de sciinţe de stat. Deschiderea cursurilor şcólei superióre de sciinţe de stat din Bucurescĭ se va face anul acesta cu o deosebită solemnitate. Discursul de deschidere va fi ţinut de d-l Take Ionescu, noul director al şcólei, în presenţa profesorilor universitarĭ şi a ministrului şcólelor, invitaţĭ special pentru acéstă solemnitate.

Un incident de la aniversarea lui Kossuth. Am adus la timpul sĕu scirea că cu ocasiunea desvĕlirei monumentului lui Kossuth în Seghedin s'au spart ferestrile acelor oficerĭ de honvedĭ, carĭ nu au iluminat. Comandantul districtului de honvedĭ F. M. L. Valentics a cerut a doua di de la primăria oraşului despăgubirĭ în suma de 400 coróne, ceea-ce însĕ s'a refusat. Generalul s'a adresat atuncĭ ministrului de honvedĭ, care a rĕspuns acuma, că pagubele vor fi acoperite din cassa erariului.

---

crurĭ a îndemna pe un bărbat sĕ se însóre, când el nu vré, şi o fată, fie chiar cea maĭ frumósă, se vede silită în sbuciumările sale laudabile adesea, sĕ avanseze prea mult, aşa, că sforţările ei nu rĕmân neobservate înaintea lumei.

Écă aşa s'a întêmplat, că ajunse şi la urechile evlaviόse ale pastorului Kruse, că Gerda sa îşĭ dă tóte silinţele sĕ prindă în capcană pe proprietarul Skoubo. Ingrijat de cele audite, pastorul Kruse i-a spus'o acésta pe şléu şi a întrebat-o, décă este adevĕrat? Ea se uită la el cu ochii ei albastri, ca marea cea mai albastră şi rĕspunse, că acésta e o calomnie.

Pastorul o credŭ la început, căcĭ lui, care era atât de familiarisat cu credinţa, nu-i venia aşa greu sĕ dea credĕmênt unei fete frumóse, care afară de acésta îi era primul sĕu amor.

Dér într'o di — era deja aprópe anul de când se înflăcărase pentru Gerda — o vĕdŭ în vîrful unui car de fên de al lui Carol, ér Carol o ţinea cu braţul strîns, ca sĕ nu cadă din vîrful carului şi faţa ei era radiósă de fericire.

Atuncĭ în inima lui Kruse se rupse ceva în douĕ; el jură domnişórei Gerda ură vecinică şi se bucura dinainte de umilirile, ce are sĕ i-le facă în viitor.

Avea de gând sĕ-i povestéscă lui Carol Skoubo, ce fel de fată e dênsa, pentru-ca sĕ rĕmână tótă viéţa fată bĕtrână, şi sĕ muncéscă şi sĕ se nĕcăjéscă câştigându-şĭ pânea. Er el are sĕ-şĭ scótă banii din institutul de economii, se va duce în capitală, va face doctoratul în teologie, se va înălţa pas de pas pe scara hierarchică şi va.. ajunge episcop.

Când va face apoi visitaţie canonică în eparchia sa, într'un echipagiu elegant, atuncĭ va vorbi graţios cu Gerda Peters, când o va vedé mergênd pe jos într'o manta veche de plóie şi o va întreba, décă nu i-ar face plăcerea, ca veche cunoscută, sĕ se urce în echipagiul lui?

Şi décă va vré sĕ fie éraşĭ prietenă cu el, atuncĭ o va întreba: „Ah, d-şóră Gerda, dér ai timp pentru aşa-ceva? Ce mai face Skoubo? Şĭ-a strîns fênul?“

Er décă se va fi măritat cu vr'un sărăntoc, atuncĭ îi va umili copiii dându-le masă gratis şi la sĕrbătorĭ câte un cadou.

Incât pentru sine, va mai aştepta cu căsĕtoria, până va ajunge om mare, ca sĕ pótă lua o fată de familie mare şi cu banĭ mulţĭ şi Gerda sĕ móră de ciudă, când va ceti prin diare despre nunta lui.

Da, are sĕ o nimicéscă cu desăvîrşire pe acéstă cochetă! Apoi la adică, nicĭ nu era aşa frumósă. Şi se mira, cum de i-a dat atâta importanţă.

Trei sĕptĕmânĭ de-arêndul se mistuia neîncetat. In sfîrşit ajunse la resultatul, că a fost o idee fixă şi că nicĭ-odată nu a iubit'o. Trebue sĕ mulţuméscă lui Dumnedeu, că a scăpat de dênsa şi nimenĭ nu i-ar fi putut face un serviciu mai mare, de cât Gerda Peters, când l'a purtat de nas.

Ii era fórte recunoscĕtor şi se întreba singur, óre ce s'ar fi putut face, décă din nenorocire ar fi luat'o. Se simţia par-că reînviat şi avea sensaţia, că a scăpat de un mare pericol.

Umblând aşa încóce şi încolo, plin de ura şi dispreţul cel mai mare, într'o după amiédă de vară o întâlni pe o cărare părăsită, pe câmp.

Gerda audise în acea di de la sora lui Carol Skoubo, că fratele ei va pleca încurênd sĕ se logodéscă cu fiica unui propietar. Étă de ce întêmpină pe ajutorul de predicator cu privirĭ pline de iubire.

„Bună diua, domnişóră Gerda!“

Acuma se uita la el încă şi cu mai multă dragoste, bună-óră cum se uită un cloţan la o bucată de caşcaval, pe care are de gând s'o înghită.

Atuncĭ îi cădŭ curagiul în genunchĭ, îşĭ suprimă o lacrimă în ochĭ, vocea îi tremura, îi întinse amêndouĕ mânile şi dise:

„Ai milă de mine, eu îţĭ voiŭ consacra tótă viéţa mea!“

Atuncĭ i-se făcŭ milă de el, îl strinse la pieptul sĕu, îl sărută şi îi spuse, că numai pe el l'a iubit în viéţa ei.

El o credŭ şi a devenit cel mai fericit om din lume.

(„D. T. f. U.“)

Viceșpan „cunoscĕtor de legĭ“. ıcrătorul Ludwig Stettner din Sabaria anunțat la vice-șpanul comitatului, că . scóte un ḑiar politic lunar pentru muntorĭ. Vice-șpanul a interdis apariția dialui pe motiv, că n'a depus cauțiunea. ettner a apelat la comitetul administra-, care *a anulat interdictul*, deóre-ce arele politice, carĭ apar odată pe lună ı *trebue sĕ depună cauțiune*. Vice-șpaıl acesta „cunoscĕtor de legĭ“ se numesce ezerédy István.

Un concert la Bêrlad. Cetim în Cronica“: Lunĭ 20 Octomvrie, în Bêrlad ı dat din inițiativa d-nei general A. eon, un concert pentru palatul invalidir, care a avut un succes splendid. Tóte ınctele din bogatul program au fost viu laudate. Domnișóra Juvara, domnişóra inde, şi mult talentatul pianist A. Leon ı încântat publicul. Interesul general sĕ s'a concentrat asupra d-nei Sidonia *ocan*, excelentă violinistă, care prima ată a fost audită de Bêrlădenĭ. Eleganța ı care mânuesce arcușul, modul de inrpretare, tonul dulce arată studiul seoș, artistic, dându-i loc alăturea de cei ıai marĭ violiniștĭ; lumea a rĕmas uimită e acéstă interpretare, care nu mai are a ıce nimic cu diletantismul. Tóte concerıntele au primit mai multe buchete de orĭ şi frenetice aplause. Fiind sala tearului tixită de lume, succesul material a ost şi el prea frumos.—D-na Docan este ica repausatului advocat Alexe *Pop* din lușiŭ.

Teatru german. Aseră, în 23 Ocomvrie, am asistat la o novitate, care ste o piesă de repertoar la Burgteatru ı Viena. Titlul novitățiĭ este „*Rosenmonag*“, tragedie ofițerésca în 5 acte, de Otto Erich Hartleben. Acțiunea se petrece înre ofițerii unui regiment cu garnisóna ntr'un oraș de pe Rhin. Miedul tragediei e concentréză în amorul unui sublocoteent şi o fată burgheză. Verii locotenenului, şi ei ofițerĭ, la instigațiile bunicei, pre a zădărnici o mesallianță în familie, peléză la o stratagemă nedemnă. Invită e amanta sub-locotenentului Rudorff, Liebesny) care era în concediu, la un hef în casa locotenentului Grobitzsch, nde abuséză de ea. — Lui Rudorff i-se duce acésta la cunoscință, ér fetei i-se omunică, că iubitul ei s'a logodit (ceeae se şi întêmplă, însĕ mai târḑiu). După e s'a făcut logodna, Rudorff află despre ntrigile meschine. Desnodămêntul se face rin sinuciderea celor doi amanțĭ. Tragelia are multe momente emoționante. Arştii s'au achitat bine de rolurile lor, în eosebĭ *Liebesny* (despre care rêndul treut spusesem greșit, că a jucat pe Faust. Adevĕrul e, că l'a jucat *Skal*) şi *Mauth* Grobitzsch). Unicul rol de damă, cel al mantei lui Rudorff, l'a interpretat d-șóra Veiser cu mult talent. Public numĕros. Aplause furtunóse.

Sâmbătă opereta „*Gasparone*“ de Millöcker.

Rectificare. In primul articol din numĕrul de erĭ (224) al fóiei nóstre colóna a 3-a rêndul 16 de jos, în loc de „îngrozirea“ este a-se ceti „*îngrijirea* de binele lui“...

Date statistice.

Ministrul president *Szell* a presentat dietei un voluminos raport despre activitatea ministeriilor și despre stările publice din țéră. Dăm din acest raport următórele date:

Populația țerii. După ultimul recensămênt la 1000 bărbațĭ se vin 1009 femei. Dintre bărbațĭ 56%, dintre femei 49% au fost necăsĕtorițĭ. Dintre confesiunĭ s'au înmulțit numai romano-catolicii și *jidovii.* Dintre naționalitățĭ s'au înmulțit numai (?) Maghiarii de la 48·5 la 51·4% (??) Limba maghiară o vorbesc tot mai mulțĭ dintre „strĕinĭ“. Numĕrul nascerilor a scădut la 21,000. Jumĕtate din mamele mai tinere de 17 anĭ au născut copii nelegitimĭ; dintre cele de la 17—19 anĭ au născut copii ilegitimĭ de 3 orĭ mai mult, decât copii legitimĭ. Casurile de mórte au scădut cu 23,000. Dintre confesiunĭ casurĭ mai puține de mórte au fost la protestanțĭ și jidovĭ.

Instrucțiune. Numĕrul celor obligațĭ a frequenta școla a rĕmas același. Mai bine frequentéză școla copiiĭ germanĭ (95%) și slovacĭ (87 %); urméză apoi Maghiarii (85%). Cei carĭ frequentéză școlele maghiare representă 44% din numĕrul total, „strĕinii“ 37%. Numĕrul învĕțătorilor, carĭ nu sciu unguresce, a devenit mai mare la romano-catolicĭ, a scădut la confesiunĭ. Sunt încă 48 școle comunale, 335 rom. cat., 404 gr. cat. 544 gr. or. și 149 evang. aug. în care limba maghiară nu se predă cu suces. Sunt 1575 învĕțătorĭ, carĭ nu sciu unguresce și 183 carĭ sciu, dér n'au arătat succes în învĕțarea limbei maghiare. Școlele secundare au fost frequentate de 59·302 elevĭ. A crescut numĕrul elevilor jidovĭ, reformațĭ și unitarĭ. Dintre ascultătorii de universitate se sporesc Maghiarii. Jidovii sunt representațĭ cu 23·5%, ér la facultățile de medicină și la politechnic sunt în absolută majoritate.

Asociațiunea

pentru Cultura poporului român din Maramureș.

— Fine. —

In anul 1870 înființându-se în Sighet o preparandie de stat și făcêndu-se pașii pentru strămutarea preparandiei de la Năsĕud la Gherla, ca sĕ fie o preparandie diecesană, a fost cu neputință a se susține preparandia română din Sighet. Drept aceea, Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș a început a desvolta activitatea sa pentru înființarea unui internat pentru elevi.

Spre scopul acesta s'a esoperat o resoluțiune prea înaltă din 17 August 1872, în înțelesul căreia Maiestatea Sa apostolico-regéscă a binevoit a concede, ca fondul dăruit de preparandia română sĕ se foloséscă pentru zidirea și înființarea unui convict român.

In adunarea generală a Asociațiunei din 20 August 1872, pentru efeptuirea zidirei internatului s'a ales un comitet din membrii Vasiliu Mihalca, vice-comite, Paul Lipcsey jude la tribunal și Dr. Ioan Mihalyi, fisc comitatens.

In acel timp Asociațiunea a avut numai un capital de 2061 fl. 20 cr. Și cu acésta sumă modestă s'a început zidirea convictului și s'a condus prin Dr. Ioan Mihalyi cu un zel și perseveranță atât de mare, încât numele acelor trei membrii din comitetul Asociațiunei, dér mai ales al lui Dr. Ioan Mihalyi, trebue sĕ fie înscrise cu litere neșterse în istoria culturei poporului român din Maramureș și în inima fie-cărui maramureșan.

Cu un capital modest de 2000 florinĭ avem astăḑĭ în Sighet un palat framos cu etagiu și cu încăperĭ, carĭ pot primi 50 elevĭ.

Valórea acelei zidirĭ astăḑĭ este 120 mii coróne și este întabulat sub titlul „Convictul gr. cat. român“.

Au trebuit câțĭ-va anĭ pănă ce s'a putut ridica edificiul frumos, în care restimp Asociațiunea ținea numai când și când câte o adunare, pentru a se consulta despre zidire și a primi socotelile totdéuna corecte ale cassarilor sĕi.

In urmă a sosit timpul, ca sĕ se deschidă alumneul român din Sighet.

Spre scopul acesta s'a convocat adunarea generală a Asociațiunei pe 21 Noemvrie 1885, în care s'a ales de president Vasiliu Mihalca vice-comite, vice-president Michail Kokényesdy vicar, și notar Tit Bud protopop. In adunarea aceea s'a decis deschiderea alumneului român din Sighet, ceea-ce în anul școlar 1886/87 s'a și efeptuit, primindu-se în internat 12 studențĭ.

Ca sĕ se pótă susține convictul, a trebuit de nou sĕ aducă jertfe poporul român din Maramureș și a și adus și aduce continuu, căcĭ aprópe 50 inșĭ, mirenĭ, preoțĭ, învĕțătorĭ și comunitățĭ s'au făcut membrii fundatorĭ ai Asociațiunei cu tacsa de 200 florinĭ, parte de 100 florinĭ, și din an în an se fac oferte de sute florinĭ pentru susținerea convictului.

De la deschiderea convictului român din Sighet au trecut 16 anĭ și de atuncĭ pân' la finea anului școlar trecut asociațiunea a cheltuit cu întreținerea elevilor din institut 33,308 florenĭ séu 66,616 coróne!

O sumă considerabilă depusă pe altarul culturei poporului român din Maramureș.

Aievea abia se află ținut român în patrie, care sĕ fie adus atâtea jertfe pentru cultura poporului român, ca aceste 49 comune române din Maramureș.

Mare este jertfa acésta mai ales décă luăm în considerațiune, că Românii din Maramureș sunt sĕracĭ, locuesc în nisce ținuturĭ muntóse și nefructifere.

In convictul român din Sighet de la 1887 pănă acuma s'au crescut 87 elevĭ interniștĭ și s'au ajutorat mulțĭ cu locuință, ér alții cu mâncare.

Dintre elevii crescuțĭ în acest convict avem deja preoțĭ, profesorĭ, advocațĭ, diregĕtorĭ, notarĭ, învĕțătorĭ, farmaciștĭ, pădurarĭ și un redactor.

Avem de a mulțămi fórte mult zelului presidentului Asociațiunei nóstre Magn. D. Petru Mihalyi, deputat dietal. care conduce Asociațiunea din 1887, și fratelui sĕu Dr. Ioan Mihalyi, cassariul asociațiunei nóstre, carĭ precum în tinerețele sale, așa și acuma în etate înaintată au fost și sunt patronii cei de frunte ai asociațiunei și ai convictului.

Anii trec și cu dênșii trecem și noi, dér faptele rĕmân.

Am aflat drept aceea necesar a descrie aceste și pănă se va eda istoricul asociațiunei pentru cultura poporului român din Maramureș. Dér și pentru aceea, ca sĕ se scie care e causa, că în Maramureș nu se înființéză un despărțĕmênt al Asociațiunei generale pentru literatura română și cultura poporului român.

Puținĭ câțĭ suntem în Maramureș, cu jertfe marĭ susținem asociațiunea nóstră și convictul român din Sighet. A susține douĕ asociațiunĭ nu suntem în stare.

Cu susținerea convictului din Sighet și a 18—22 elevĭ anual, facem serviciu poporului român din Maramureș, ér ca sĕ luăm asupra nóstră și alte greutățĭ, nu ne póte obliga nimenĭ.

Sighetul-Marmației, la 14 Oct. 1902.

Tit Bud,
vicarul Maramureșului,
vice-presid. Asociațiunei și
directorul Convictului.

NECROLOG. In ḑiua de 22 Oct. a reposat în Timișóra Dr. **Vasile Pop de Letca și Varallyu**, jude r. de tablă în etate de 63 anĭ. Rĕmășițele pămêntescĭ se vor transporta la Reghinul săsesc, unde se vor aședa spre vecĭnică odihnă în cripta familiară, ér parastasul obicĭnuit se va celebra în 25 Octomvrie în biserica gr. cat. din Reghin. Il jelesc: soția Amalia n. Orbonaș de Vajda-Hunyad, copiiĭ Victor și Elvira. precum și numeróse rude.

Repausatul s'a născut în *Trestia*. (Solnoc Dobâca), a fost întâiŭ în serviciul administrativ central din comitatul Solnocul interior (Deșiŭ), apoi notar la tribunal, concipist în ministeriul de justiție, procuror în Gherla, judecător în Deșiŭ și S. A. Ujhely, judecător de tablă la Budapesta (referent italian pentru Fiume) și în fine în Timișóra. Fiul sĕu Victor este vice notar la procuratura din Timișóra.

ULTIME SCIRI.

Deva, 24 Octomvrie. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.“) In congregația de aḑĭ a comitatului Hunedóra, *membrii românĭ* au susținut o luptă energică și laudabilă. Ei au luat parte viuă la discusiunea asupra rescriptelor din Pojun în causa modificării legii electorale și a revisuirei *legei de naționalitate*. Românii au provocat o *discuțiune importantă politică*. Desbaterile urméză.

Londra, 24 Octomvrie. „Morning Leader“ află, că colonelul bulgar *Iancoff*, șef de bandă, n'a fost prins. Lui i-a succes sĕ spargă cordonul trupelor turcescĭ și sĕ fugă la Rupel.

Roma, 24 Octomvrie. „Tribuna“ află din Livorno, că locotenentul de miliție teritorială *Dipitti* organiséză o espediție de voluntarĭ pentru Macedonia.

Berlin, 24 Octomvrie. După „*Lokalanzeiger*“, Turcia se pregătesce de campanie pentru érna acésta.

Literatură.

Din composițiunile pline de melodii românescĭ ale mult regretatului compositor român *Ciprian Porumbescu*, tipărite și edate în edițiunĭ poporale de d-na Marióra *Rațiu* născută Porumbescu, se află de vênḑare la Tipografia nóstră următórele piese:

„*Imn de urare*“ cu douĕ vocĭ, „*Hora Prahovei*“, „*A căḑut o rază lină*“ cu voce, „*Fluturaș de nópte*“ polcă. „*Frunză verde mărgărit*“ cânt poporal, „*Pe câmpiile Stupcei*“ polca mazurca, „*Fata popii*“ cânt poporal. Fie-care bucată costă 1 cor. plus 10 banĭ porto. „*Basme Iașene*“ vals, 3 cor. plus 10 banĭ porto. „*Potpouriu*“, *din opereat* „*Crai nou*“ 4 cor. plus 10 banĭ porto.

Diverse.

Cometa lui Halley în 1910. Peste opt anĭ aceia din noi carĭ vor trăi vor avé prilegiul sĕ admire una din cele mai frumóse din cometele ce vagabundéză în sistemul nostru solar. Acésta e cometa lui Halley, după numele celui dintâiŭ, care a calculat întórcerea planetei în raḑa ochiului omenesc de pe globul terestru. N'a avut parte sĕrmanul astronom sĕ o contemple, murise când ea luci în urmă pe cerul nostru. In ḑiua de 10 Maiŭ 1910, cometa va străluci éră, după cum a strălucit în anii 1555, 1630, 1705, 1780 și 1855 ultima ei aparițiune. Sunt mai bine de 37 de anĭ de când ea a ajuns la punctul cel mai depărtat de sóre, scăpând de atracțiunea marilor nóstre planete, și de atuncĭ ea a început sĕ se întórcă. Minimă acum 37 de anĭ, iuțéla ei devine pe ḑi ce trece mai mare și va avé maximul sĕu în apropiere de sóre. Românii n'au avut de mult fericirea sĕ contemple o cometă (din 1883) și e cât sĕ póte de instructiv, ca sĕ pótă vedea una din ele, ba încă pe cea mai importantă, care a vĕḑut diferite epocĭ ale istoriei nóstre naționale încă de la colonisarea Daciei cu străbunii noștri Romanĭ.

Numĕrul hotelelor din Statele-Unite. După ultima statistică sunt actualmente în Statele Unite 15.135 de hotelurĭ cu un numĕr de camere dela 50 în sus. Hotelele cu mai puțin de 50 de camere nu sunt cuprinse în acéstă statistică, în tocmai ca hotelele gărei. Dintre aceste 15.135 hotelurĭ, 11.000 au de la 50—100 camere, 2770 de la 100 până la 200 camere, 1025 de la 200 până la 300 camere și 240 hotelurĭ au mai mult de 300 camere.

Sosițĭ în Brașov.

Pe ḑiua de 23 Octomvrie 1902.

Europa: Neumann, Schwarz, Rehák, Putzker, Viena; Zuckermann, Kautz, Rodosi, Handler, Budapeșta; Peciĭ, Bucurescĭ.

Orient: Frâncu, Bucurescĭ; Licht, Făgăraș.

Coróna: Mádai, Budapesta; Nusz. Rosenblüth, Gall, A. Iulia; Elefterescu, Bucurescĭ.

Bucurescĭ: Grüner, Sighișóra; Schnell Șercaia; Nagy, Urmos; Kasztelan, Gross. Silber, Pesta; Friedmann, Frietzlen, Viena; Ionescu, Azuga; Rădulescu, Paris.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***

Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,
se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ economice.

Manual complet de agricultură raţională, de Dr *George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră dela Ferĕstrĕu şi la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucurescĭ. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. *I Agrologia*, séu Agricultura generală. 34 cóle de tipar cu 217 figurĭ în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decisia Nr. 2078 din 1897. Costă *5 corone*.

Vol. II. *Fitotechnia*, séu cultura specială a plantelor, 38 cóle de tipar cu 202 figurĭ în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă *8 coróne*.

Vol. III. *Zootechnia*, séu Cultura generală şi specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria şi lăptăria, 49 cóle de tipar cu 225 figurĭ în text. Costă *8 corone*.

Vol. IV. *Economia Rurală*, séu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marĭ şi micĭ. Costă *8 coróne*.

Cartea d lui prof. Maior se deosebesce esenţial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba şi literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba nóstră, care tratéză tóte cestiunile cele mai marĭ ca şi pe cele micĭ privitóre la agricultura română din tote ţĕrile locuite de Românĭ, pe basa progreselor actuale ale sciinţei şi technicei agricole moderne. Ea ia serios concurenţa cu cele mai bune lucrărĭ apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru şcólele poporale compusă de Teodor Roşiu, învĕţător la şcóla principală română din Lăpuşul-Unguresc. Ediţiunea a doua. Preţul 60 b. pl. 5 b Porto.

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck de Panaite Iosîn. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă. studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto: „Sĕrac în ţéră săracă". Ediunea u. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor" séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor" etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. 90 pag. Form. 8⁰ costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeissen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote*. Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului, Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

„Stupăritul", întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începĕtorĭ şi pentru toţĭ iubitorii de acest ram al economiei, de *Const. Dimian*, preot în Breţcu. O carte de 154 pag. format mare 8⁰. Preţul cor. 1.60 (cu posta cor. 1.70)

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu, e pe cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinurĭ din póme, de *Gr. Halip* prof. Este o carte în care se dau esplicaţi şi învĕţăturĭ amĕnunţite asupra modului cum este a-se face tot feliul de vin din felurite póme. Preţul 40 b. (cu posta 45 banĭ.)

„Sfaturĭ de aur", pentru sătenii românĭ de tótă starea şi etatea, de Aron Boca Velcheranu. Preţul 60 b. (plus port 5 b.)

Imbunătăţirea stărĭi sătenului, de Gr. G. Peucescu. Preţul 50 banĭ (plus porto 9 b.)

„Cultura şi îngrijirea grâului", de I. F. Negruţiu. Pr. 14 b.(plus porto 5 b.)

„Economia", pentru şcólele poporale, de Teodorú Roşu. Preţul 60 banĭ (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală", de Teodor V. Păcăţian. Peţul 40 banĭ (plus porto 5 b.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Octomvrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119 40
Renta de coróne ung. 4%	97 50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	90 05
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	97.45
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	200 —
Bonurĭ rurale croate-slavone	157.—
Impr. ung. cu premii	100 70
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	100.60
Renta de argint austr.	100.55
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de aur austr.	91.50
Losurĭ din 1860.	150 25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.82
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	705.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	671.50
Napoleondorĭ	19 06
Mărcĭ imperiale germane	116 90
London vista	239.15
Paris vista	95.15
Rente austr. 4% de corone	95 15
Note italiene	—.—

Cursul pieţei Braşov.

Din 24 Octomvrie n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vĕnd.	18 94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleand'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2 54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Scris fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Sz. 10248—1902.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Pop Miklósné végrehajtatónak kisk. Csengit Miklós a Jánosé végrehajtást szenvedő elleni 83 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyeben a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. jbiróság) területén levő Sebesen fekvő a sebesi 67 sz. tljkvben A †

114, 115	hrsz.	fekvőre	381	kor.	135	hrsz.	fekvőre	12	kor.
350	„	„	17	„	1036/1	„	„	22	„
950	„	„	39	„	1320	„	„	13	„
1262	„	„	13	„	1501, 1502	„	„	06	„
1381	„	„	4	„	1999, 2000	„	„	40	„
1555	„	„	39	„	2370	„	„	06	„
2210 22 1	„	„	18	„	2878	„	„	247	„
2548, 2549	„	„	15	„			összesen	883	ko-

ronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi November hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor** Sebes községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Fogaras,, 1902 évi julius hó 30-ik napján.

A. kir. járásbiróság, mint tlkönyvi hatóság.

Tömös,
albiró.

1—1.(719)

ABONAMENTE
LA
„Gazeta Transilvaniei."

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
Pe trei lunĭ	6 cor.	Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	12 „	Pe şése lunĭ	20 „
Pe un an	24 „	Pe un an	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi strĕinătate:	
Pe an	4 cor.	Pe an	8 fr.
Pe şése lunĭ	2 „	Pe şése lunĭ	4 „
Pe trei lunĭ	1 „	Pe trei lunĭ	2 „

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin mandate postale.

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI."

ANUNCIURI
(inserţiuni şi reclame)

sunt a se adresa subscrisei administraţiuni. In casul publicărei unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt care crĕsce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Adm istr. Gazetei Trans.

„Gazeta Transilvaniei" numĕrul à **10 fil.** se vinde cu la Eremias Nepoţii.